

مقاله موردي

معرفی یک مورد بیمار لوبوسی مبتلا به عفونت هم‌زمان نوکاردیا و توبرکولوز

دکتر ژاله شریعتی^۱ و دکتر سیدعلی قاسمی^۲

خلاصه

نوکاردیوزیس عفونت نادری است که در بیماران مبتلا به لوبوس اریتماتوز سیستمیک (SLE) از شیوع بیشتری برخوردار است و می‌تواند با علائم بالینی غیراختصاصی در آنان بروز نماید. در حالی که مصرف همزمان گلیکوکورنیکوئیدها در بیماران با SLE، ریسک فاکتور مستقل به شمار می‌رود که خود موجب افزایش مشکلات تشخیصی و درمانی می‌شود. مقاله فوق در خصوص معرفی یک خانم ۳۵ ساله مبتلا به SLE می‌باشد. بیمار به علت پنومونی بستری شد. در طی بررسی، ابتلای هم‌زمان به نوکاردیوزیس و توبرکولوزیس در وی مشخص گردید.

واژه‌های کلیدی: نوکاردیا، توبرکولوز، لوبوس اریتماتوزی منتشر

۱- استاد بار روماتولوژی، ۲- دستیار گروه داخلی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی مشهد

زمان بستری در معاینه اسپلنومگالی شدید (به طحال حدود ۱۵ سانتی مترازیر لبه دنده) و لکوبنی داشته است. نتیجه آزمایش‌های به عمل آمده در مراجعه دوم به شرح زیر بوده است:

WBC: 2100 PMN: 65% L:30% Mono: 1% E:4%

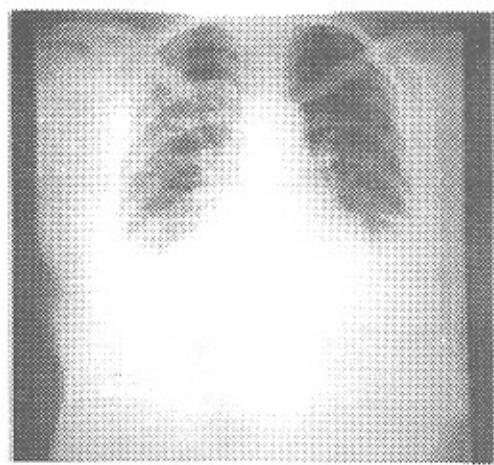
PLT:220000 Hb:10.6

Wright: Negative 2ME: Negative CRP: Positive

RF: Positive ESR: 25 C3 & C4: کاهش یافته

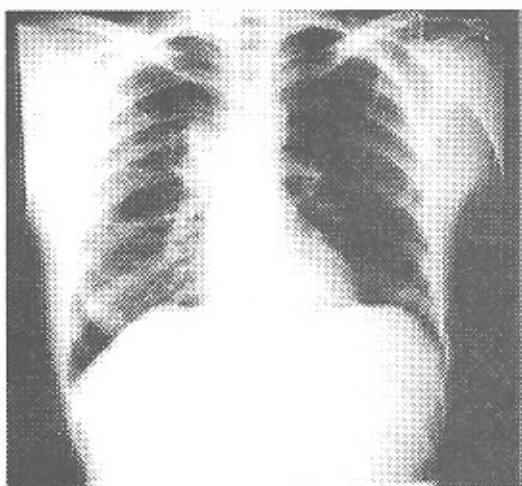
ANA: Positive PPD: Negative

U/A: Normal U/C, B/C: Negative بیوشیمی خون: نرمال

تصویر ۱: رادیوگرافی قفسه صدری در اولین مراجعه بیمار

در اسپیر خون محیطی به جز لنفوسيت آتی یک غیر اختصاصی، یافته دیگری نداشته است. در رادیوگرافی قفسه صدری کدورت یکنواخت در قسمت فوقانی ریه راست در مجاورت مدیاستان فوکانی مشاهده شد (تصویر ۲).

تصویر ۲: رادیوگرافی قفسه صدری در دومین مراجعه بیمار

مقدمه

نوكارديوزيس یک عفونت موضعی یا منتشر بوده که به وسیله نوعی از اکتینومیت هوازی ایجاد می‌گردد و می‌تواند سندروم‌های بالینی متفاوت و مشخصی را ایجاد نماید (۸,۱۵,۱۹). این عفونت در گروه‌های خاصی از آن جمله بیماری‌های کلازن و واسكولار مانند SLE از شیوع بیشتری برخوردار می‌باشد (۴,۲۳). همچنین همراهی آن با بیماری‌های گرانولوماتوز از جمله توبرکولوز، گزارش گردیده است (۶,۱۱). در این مقاله یک مورد جالب از بیمار مبتلا به SLE معرفی می‌شود که به علت عفونت ریوی بستری شده و در طی بررسی، عفونت هم‌زمان نوکاردیا و توبرکولوز ریوی در روی مشخص شد.

معرفی بیمار

بیمار خانم ۳۵ ساله‌ای است که با دیسترس تنفسی شدید به اورژانس داخلی مراجعه و با تشخیص پنومونی بستری گردیده بود. بیمار سابقه ۹ ساله پلی‌آرتریت قریبی خصوصاً با درگیری مفاصل شانه، مچ دست، PIP, MCP، یعنی همراه با خشکی صبحگاهی بیش از یک ساعت داشته که به علت عدم پی‌گیری بیمار به صورت ناقص تحت درمان بوده است. بیمار سابقه دو نوبت دیگر بستری در بیمارستان را ذکر می‌کرد که نوبت اول آن شش ماه قبل از مراجعه اخیر به علت زخم دهانی، کاهش وزن و کم خونی جهت بررسی بیشتر بوده است. در آزمایش‌های به عمل آمده در مراجعه اول نکات مثبت ذیل وجود داشته است:

RF: Positive Anti DNA: 37.5 (حداکثر نرمال)

CRP: Positive WBC:2200

ESR:14 Hb:10

ANA: (قیلاً متفاوت بوده است) مثبت: 0.6%

U/A: (کاهش یافته) Normal

در سونوگرافی اندازه طحال ۱۲ سانتی مترازیر گردیده و اسپیر خون محیطی و آسپیراسیون مغز استخوان به جز تغییرات راکتیو و هیپوبلازی رده قرمز نکته خاص دیگر نداشته است. در رادیوگرافی قفسه صدری پلورزی خفیف دو طرفه بدون درگیری پارانشیم ریوی مشهود بوده (تصویر ۱) که در آسپیراسیون مایع ترانسوسدا بوده است. با توجه به موارد فوق و طبق معیار American College of Rheumatology تشخیص SLE جهت بیمار داده شده (۱۰,۲۰) و با درمان کورتيکوستروئید با دوز ۷/۵ mg/day و کلروکین مخصوص می‌شود. بیمار بعد از چهار ماه مجددأ با علایم تب، تعریق، کاهش اشتها، کاهش وزن و هم‌چنین احساس توده‌ای در ناحیه ابی تروکلئار راست بستری می‌گردد. در

شد که در اسمیر به عمل آمده از نظر نوکاردیا مشتبه بود. بر مبنای جواب آزمایش آنتی بیوتیک بیمار به کوتربموکسازول تریقی و آمبیکاسین تغییر یافت. حال عمومی بیمار بهبودی چشمگیر یافته ولی تب گاهگاهی و سرفه همراه با خلط (با وجود کاهش قابل ملاحظه) ادامه داشت. دو هفته پس از آخرین نوبت بستری جواب کشت BAL به عمل آمده در نوبت قبلی بستری از نظر باسیل کج مشتبه گزارش گردید. بر این اساس ضمن ادامه درمان نوکاردیوزیس تحت درمان توبرکولوز نیز قرار گرفت. پس از مدتی با حال عمومی نسبتاً خوب و ادامه درمان به طور سریعی مرخص گردید.

بحث

همانطور که در مقدمه ذکر گردید گونه های نوکاردیا از باکتری های موجود در خاک بوده و وفور زیادی در مواد آلی در حال فساد دارند. تاکنون هفت گونه آن در ارتباط با بیماری های انسانی شناسایی شده است. درگیری ریوی آن می تواند به صورت بیماری گذرا یا بدون علامت بوده و یا یا یک سیر بیماری حاد و یا مزمن بروز نماید. در بعضی موارد می تواند تابلوی توبرکولوز، عفونت استافیلوکوکی، عفونت قارچی و بدخیمی را تقلید کند (۷,۸,۱۵). این بیماری در سراسر جهان دیده شده ولی از شیوع کمی برخوردار است (۱۰۰۰ مورد در سال در ایالات متحده). آن از نوع ریوی یا سیستمیک می باشد. انتقال شخص به شخص ثابت نشده است (۷,۸).

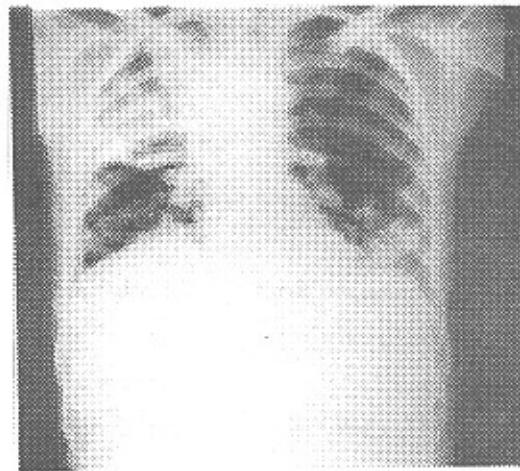
نوکاردیوزیس در موارد ذیل از شیوع بشرطی برخوردار است: نثوبلاسم های لسفورتیکولر، بیماری های مزمن ریوی، برونشکتازی، آنتراکوسیلیکوزیس، استناده طولانی مدت از کورتیکواستروئیدها، کوشینگ، SLE، واسکولیت ها (گودپاستجر)، آترسیت روماتوئید، بیماری های مزمن گرانولوماتوز؛ سارکوئیدوز، توبرکولوز، AIDS، AIDS، در دنبال پیوند قلب، کبد و کلیه، سیروز، کولیت اولسروز، هموکروماتوزیس، بیماری ویپل، الکلیم، بیماری پاژت، گلومرولونفریت و پیمنیگوس و لگاریس، (۴,۷,۸,۹,۱۴,۱۵,۱۶,۱۹,۲۲,۲۳,۲۴).

گزارشات متعددی از همراهی SLE و عفونت با نوکاردیا در دسترس می باشد (۴,۷,۸,۹,۱۴,۱۵,۱۶,۲۱,۲۲,۲۴). که این امر اهمیت توجه به این عفونت نادر را در این بیماران خاطر نشان می کند. در یک بررسی به عمل آمده در هنگ کنگ ۲۱۵ بیمار مبتلا به SLE از نظر وجود عفونت نوکاردیا بررسی گردیده که شش بیمار مبتلا بودند (۲/۸%). در این بررسی شایع ترین محل درگیری

شیر معده (با توجه به نداشتن خلط) از نظر باسیل اسید فاست در سه نوبت منفی بود. گزارش آسیب شناسی توده ناحیه اپی تروکلثار راست، واکنش آماسی مزمن فیبروهیستیو سیتیک بود. در سونوگرافی شکم به جز اسپلنومگالی، نکه مشتبه دیگری گزارش نگردید.

آندوسکوپی دستگاه گوارشی فوکانی طبیعی و در بروونکوسکوپی به عمل آمده یافته پاتولوژیک مشاهده نشده بود. بروونکوآلتوپلار لاواز (BAL) جهت بررسی از نظر باسیل کج و نوکاردیا به آزمایشگاه ارسال شد که اسمیر به عمل آمده منفی بوده است.

بیمار در نهایت با بهبود نسبی و دستور دارویی جهت درمان پنومونی آنتی بیوتیک و توصیه ادامه بررسی به صورت سریعی مرخص شده بود. بیمار سه هفته پس از تشخیص با حال عمومی بسیار بد، دیسترس تنفسی شدید و سیانوز، تب بالا، کاهش وزن شدید و سرفه همراه با خلط در بخش اورزانس مورد پذیرش قرار می گیرد (نوبت اخیر بستری).

تصویر ۳: رادیوگرافی نفسه صدری در مراجعه اخیر بیمار

در معاینه ریه کراکل درشت در هر دو ریه همراه با هپاتومگالی خفیف و ادم اندام ها داشت. در رادیوگرافی نفسه صدری ارتشاج شدید در قسمت میانی و فوکانی ریه راست و به میزان کمتر قسمت تحتانی ریه چپ مشهود بود (تصویر ۳). بیمار با تشخیص پنومونی (احتمالاً عفونت بیمارستانی) تحت درمان با سفتازیدیم، مترونیدازول و وانکومایسین قرار گرفت. بیمار به درمان آنتی بیوتیک پاسخ مناسب داده و حال عمومی او بهبود چشمگیری پیدا کرد. ۵ روز بعد از بستری بیمار دچار آبسه زیر چلدی در ناحیه میانی و بالای ترقوه راست گردید که آسپیره و جهت بررسی از نظر نوکاردیا و باسیل سل به آزمایشگاه ارسال

گرفت. بررسی باکتریولوژیک وجود عفونت نوکارديا را ثابت کرد. بيمار طی مدت بررسی چهار سردرد، استفراغ، و علایم فوکال عصبی گردید و در سی تی اسکن آسبه های متعدد مغزی داشت که تحت عمل جراحی جهت درناز و درمان دارویی قرار گرفته و بهبودی یافت (۲). دو میهن مورد گزارش شده مرد ۱۹ ساله ای است که ۴۱۵ ماه پس از پیوند کلیه چهار آسبه زیر جلدی ساعد و ساق پای چپ گردید، در بررسی میکروب شناسی عفونت نوکارديا وجود داشت. لازم به ذکر است بيمار فوق تحت درمان هم زمان با پردنیزولون، سپکلوزپورین و آزاتیوپرین قرار داشته است (۱).

بيمار گزارش شده در اين مقاله اولين مورد بيمار SLE مبتلا به عفونت هم زمان نوکارديا و توبرکولوز می باشد که از اين مرکز گزارش می گردد، به نظر می رسد با توجه به موارد فوق، بيمار ما از سه ريسک فاكتور هم زمان SLE، توبرکولوز و استفاده طولاني مدت از کورتيکواستروئيد جهت ابتلا به نوکارديوزيس برخوردار بوده است.

پنهونی ناشی از نوکارديا معمولاً به صورت تحت حاد بوده ولی در افرادی که سیستم ایمنی آنها سرکوب گردیده ممکن است شکل حاد پداناپاید، علایم عمومی شایع است. سرفه و معمولاً مقادیر کم خلط چرکی چسبنده وجود دارد. نمای رادیوگرافی متفاوت بوده و ارتash ریوی ابعاد متفاوتی دارد. ایجاد حفره شایع و آمیم در $\frac{1}{3}$ موارد دیده می شود (۷,۸,۱۵). در بيمار های نیز پنهونی به صورت تحت حاد ظاهر گردیده بود. در ۵۰٪ موارد ابتلا به همه راه با تظاهرات خارج ریوی بيماري می باشد. در ۲۰٪ موارد فقط ابتلا خارج ریوی دیده می شود. مغز، پوست، کلیه ها، استخوان و عضلات مکان های شایع درگیری می باشد. ولیکن انتشار بيماري به تمامی اعضاء بدن گزارش گردیده است. دستگاه اعصاب مرکزی شایع ترین مکان انتشار بيماري می باشد. درگیری اعضاء به صورت آبسه حاد یا تحت حاد می باشد (۷,۸,۱۵). ضایعات پوستی ناشی از تلقیح به سه صورت سلولیت، سندروم لنفوکوتانه و اکتیو ماسیتوما است.

تشخيص بيماري بر اساس بررسی خلط یا چرک از نظر وجود فیلامان های خمیده، شاخه شاخه، زائده دار و گرم مثبت به طول ۵۰mm و پهنای ۱mm می باشد که در صورت استفاده از اسید ضعیف در روش هایی مثل زیل - نلسون، (Acid fast) است (۸,۱۵). باید توجه داشت که گاهی اوقات می توان از ترشحات ریوی افراد غیربيماري، خصوصاً افراد مبتلا به بيماري مزمن ریوی، گونه های نوکارديا را جدا نمود. کشت مثبت خلط در اين موارد ممکن است ناشی از کلونیزاسیون باشد تا بيماري. رشد

ریه (۸۱٪) و پس از آن CNS (۱۳٪) بوده است (۲۲). شایان ذکر است که در بيماران مبتلا به SLE، عفونت نوکارديا از مرگ و میر بالايی برخوردار بوده (۳۵٪) و خصوصاً در صورت درگيری CNS افزایش قابل توجهی در میزان مرگ و میر وجود داشته و به حدود ۷۵٪ می رسد (۷,۱۵,۲۲). اين عفونت اگرچه در SLE از عفونت های شایع نیست ولی مهم ترين عفونت فرصل طلب می باشد، زیرا ضمن قابل درمان بودن، به علت تأخیر در تشخيص و درمان از میزان مرگ و میر بالايی برخوردار است. در هر بيمار SLE با نوتروپيش و تب نامشخص باید به وجود اين عفونت شک کرد (۹,۱۲,۱۳).

اقدامات تشخيصي تهاجمي و درمان زودرس (empirical) جزء اصول اساسی در برخورد با احتمال نوکارديوزيس در بيماران SLE می باشد (۲۲). از نکات قابل توجه در اين بيماري مشکلات درهاتی بيماران می باشد. زیرا درمان SLE و درمان نوکارديوزيس در دو طبقه متفاوت بوده و قطعاً ادامه استفاده از کورتيکواستروئيد در درمان SLE (که در اکثر موارد اجتناب ناپذیر است)، درمان نوکارديوزيس هم زمان را با مشکلاتی مواجه می سازد (۴,۶,۷,۸,۱۵,۲۲).

نوکارديوزيس در بيماران مبتلا به کوشینگ و همچنین در موارد استفاده طولاني مدت از کورتيکواستروئيد و سایر داروهای ایمونوسایرسیو از شیوع بیشتری برخوردار است (۴,۷,۸,۱۴,۱۵,۱۶,۲۱,۲۲). استفاده از داروهای فوق در بيمار مبتلا به SLE بطور مستقل منجر به افزایش شیوع نوکارديوزيس می گردد. در یک بررسی گذشته نگر ۲۰ بيمار مبتلا به نوکارديوزيس ریوی از سال ۱۹۸۲-۱۹۸۸ در بيمارستان دانشگاهی Chulalongkorn بررسی گردیدند که مشخص گردید اين عفونت در بيماران چهار ضعف ایمنی خصوصاً بدخیمی های لنفورتیکولر، SLE سندروم نفروتیک و بيماران دریافت کننده کورتيکواستروئيد از شیوع بیشتری برخوردار است (۲۱). در بيماران دریافت کننده کورتيکواستروئيد نوع متشر بيماري شایع تر و میزان مرگ و میر بیشتر می باشد (۴,۷,۸,۱۴,۲۱).

گزارشات متعددی از عفونت هم زمان نوکارديا و توبرکولوز از مراکز مختلف در دست است (۷,۸,۱۵). همچنین در یک بررسی مشخص گردید که موارد ابتلا به نوکارديا در مناطقی که توبرکولوز از شیوع بالاتری برخوردار می باشد، بیشتر است (۱۱). تاکنون دو مورد بيمار مبتلا به نوکارديا در بيمارستان امام رضا (ع) گزارش شده که اولین مورد آن خانم سی ساله مبتلا به SLE و تحت درمان با کورتيکواستروئيد بود. بيمار به علت تب و آبسه های متعدد ناحیه تبروئید، پشت، کشاله ران و اطراف زانو تحت درناز قرار

در آبشهای بزرگ و در دسترس CNS، جراحی و درناز ضروری است. دوره درمان به جز در سلویت و سندروم لنفوکوتانه طولانی بوده و بسته به محل و شدت درگیری ۱۲ ماه می‌باشد. در طول دوره درمان احتمال بروز آزار خارج ریسوی وجود دارد (۳,۷,۱۳).

بیماران بدون عوامل زمینه‌ای ۱۵٪ مرگ و میر دارند و بیماران با بیماری زمینه‌ای بدون مصرف کورتن یا داروهای سیتو توکسیک ۲۰٪ مرگ و میر دارند. کورتیکواستروئید یک فاکتور مهم در افزایش میزان مرگ و میر می‌باشد (۴,۱۲,۱۴,۱۵,۱۷). میزان مرگ و میر در بیماران با عفونت حاد، بیماران در حال درمان با کورتیکواستروئید و عوامل سیتو توکسیک، کوشنگ، درگیری دوارگان و یا بیشتر و درگیری CNS بیشتر می‌باشد (۳,۴,۷,۱۴,۱۵,۱۷). مرگ ناشی از سپتیسمی، آبse مغزی، پسومونی شدید و ندرتاً عدم درمان بیماری زمینه‌ای می‌باشد (۷,۸,۱۲,۱۵,۱۷).

میکروارگانیسم آهست و تشکیل کلنی ۲-۴ هفته زمان می‌برد. این میکروارگانیسم در محیط دارای پارافین قادر به زندگی است (۷). اسپیرهای خلط غالباً منفی بوده و بعضی اوقات نیاز به روش‌های تهاجمی است (۵,۷,۸,۱۵).

آزمون‌های سروالوزی هنوز کاربرد بالینی ندارد. انجام CT Scan یا MRI در صورت درگیری CNS ضروری است.

در بیمار ما اسپیرهای خلط در آخرین نوبت بستری و همچنین اسپیر BAL در نوبت دوم بستری منفی بود. در نهایت اسپیر چرک آسپره شده از آبse چلدی مثبت گزارش گردید. سولفانامیدها داروی اصلی در درمان این عفونت بوده و از تری متیپریم - سولفامتوکسازول نیز می‌توان استفاده کرد. بهترین جایگزین خوراکی داروهای فوق میتوسیکلین یا دوکسی سیکلین ممن باشد و سایر تتراسیکلین‌ها مؤثر نیستند. (۴,۷,۸,۱۲,۱۵,۱۶,۱۸). آمیکاسین بهترین درمان تزیینی بوده و سنالوسپورین‌های نسل سوم و ایمی پنم نیز بر روی انواع نوکارديا به جز Farcininea N. مؤثر است. درمان چند دارويی نیز انجام و

Summary

A Case Report of Tuberculosis and Nocardiosis in a Patient with SLE

Zh. Shariati, MD.¹ and SA. Ghasemi, MD.²

1. Assistant Professor of Rhomatology, 2. Resident of Internal Medicine, Mashhad University of Medical Sciences and Health Services, Mashhad, Iran

Nocardiosis is a rare infection that is more frequent in patients with Systemic Lupus Erythematosus and its clinical manifestations are nonspecific. While concurrent treatment by corticosteroids is an independent risk factor for nocardiosis it increases both diagnostic and management problems. This article presents a 35 years old woman who has Systemic Lupus Erythematosus. She was hospitalized due to pneumonia. The patient was determined to have tuberculosis and nocardiosis simultaneously.

Journal of Kerman University of Medical Sciences, 2001; 8(4): 232-238

Key words: Nocardiosis, Tuberculosis, Systemic Lupus Erythmatosus

منابع

۱. بهرامی، عبدال... و تیپی، مسیح: گزارش اولین مورد نوکاردیار دیبورز در بیماران بیوند کلیه مشهد. مجله دانشکده پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره

چهل و پنجم، پاییز و رومستان ۱۳۷۲، ۵۱-۴۷.

۲. هائف، محمد رضا و تقیی، مسیح: گزارش اولین مورد عفونت نوکاردیائی در بیمارستان امام رضا (ع). مجله دانشکده پژوهشی مشهد،

شماره چهل، نائبستان ۱۳۷۱، ۴۷-۴۳.

3. Abu Shakra M, Urowitz MB, Gladman DD and Gough J. Mortality studies in SLE. Results from a single center. II. Predictor Variables for mortality. *J Rheumatol* 1995; 22(7): 1265-1270.
4. Balbir Gurman A, Schapira D and Nahir AM. Primary subcutaneous nocardial infection in a SLE patient. *Lupus* 1999; 8(2): 164-167.
5. deMontpreville VT, Nashashibi N and Dulmet EM. Actinomycosis and other bronchopulmonary infections with bacterial granules. *Ann Diagn Pathol* 1999; 3(2): 67-74.
6. Dominguez DC and Antony SJ. Actinomyces and nocardia infections in immunocompromised and nonimmunocompromised patients. *J Natl Med Assoc* 1999; 91(1): 35-39.
7. Fauci AS: Miscellaneous Bacterial Infection. In: Filice G.A. (Ed.), Harrison's Principles of internal Medicine, 14th ed, 1998; PP987-989.
8. Goldman L and Bennett JC: Nocardiosis. In: Bullock W.E.(ed.), Cecil Textbook of Medicine, 21st ed, Philadelphia, W.B. Saunders 2000; 1715-1717.
9. Javier RM, Sibilia J, Offner C, Albert A and Kuntz JL. Macrophage activation syndrome in lupus. *Rev Rhum* 1993; 60(11): 831-835.
10. Klippele JH: Systemic Lupus Erythematosus, Primers on the Rheumatic Diseases. 11th ed., Arthritis foundation, 1997; PP246-260.
11. Koffi N, Aka-Danguy E, Ngom A, Kouassi B, Yaya BA and Dosso M. Prevalence of nocardiosis in an area of endemic tuberculosis. *Rev Mal Respir* 1998; 15(5): 643-647.
12. Kraus A, Cabral AR, Sifuentes-Osornio J and Alarcon-Segovia D. Listeriosis in patients with connective tissue diseases. *J Rheumatol* 1994; 21(4): 635-638.
13. Kraus A: Fever in Systemic Lupus Erythematosus, Practical Problems, in SLE. In: Klippele JH and Dieppe P (Eds.), Rheumatology, 2nd ed., St.Louis, Mosby, 1998; PP 8-6- 8-8.
14. Lee MS and Sippe JR. Primary cutaneous Nocardiosis. *Australas Dermatol* 1999; 40(2): 103-105.
15. Mandell, Douglass and Bennett's. Nocardia species, TANIA C. SORRELL, In: Mandell, Douglass and Bennett's (Eds.), Principles and practice of infectious disease, 5th ed., Churchill Livingstone, 2000; PP2637-2643.
16. Nakajima A, Taniguchi A, Tanaka M et al. A case of Systemic Lupus Erythematosus complicated by nocardia farcinica. *Kansenshogaku Zasshi* 1999; 73(5): 477-481.
17. Pistiner M, Wallace DJ, Nessim S, Metzger AL and Klinenberg JR. Lupus Erythematosus in the 1980s: a survey of 570 patients. *Semin Arthritis Rheum* 1991; 21(1): 55-64.
18. Smilack JD. Trimethoprim Sulfa-methoxazole. *Mayo Clin Proc* 1999; 74(7): 730-734.
19. Taniguchi H, Mukae H, Ashitani J et al. Pulmonary nocardia Otididiscaviarum infection in a patient with chronic respiratory infection. *Intern Med* 1998; 37(10): 872-876.
20. Tan EM, Cohen AS, Fries JF et al. The 1982 revised criteria for the classification of systemic lupus erythematosus. *Arthritis Rheum* 1982; 25(11): 1271-1277.
21. Wongthim S, Charoenlap P, Udompanich V, Punthumchinda K and Suwanagool P. Pulmonary nocardiosis in Chulalongkorn Hospital. *J Med Assoc Thai* 1991; 74(5):

- 271-277.
22. Yanrudi S. Nocardiosis: Report of 2 cases with review of literature in Thailand. *J Med Assoc Thail* 1991; 79(1): 47-54.
23. Yap Ey, Fam HB, Leong KP and Buettnner H. Nocardia Choroidal abscess in a patient with SLE. *Aust N Z J Ophthalmol* 1998; 26(4): 337-338.
24. Yoshida M, Sugiyama Y, Harada M, Tezuka T, Limori M and Hiruma M. Lymphocutaneous nocardiosis with multiple subcutaneous nodules distributed over the extensor aspect of the forearm. Report of a case. *Acta Derm Venereol* 1994; 74(6): 447-448.